

הקדמה לחבלות לשיניים

שיניים נחבלות מסיבות שונות: נפילות, עיסוק בספורט, קטטות, ועוד. חבלות לשיניים הן תופעה שכיחה בילדים (בבנים יותר מאשר בבנות) בעיקר כאשר הם לומדים ללכת או כאשר הם משחקים בסביבה שאינה מוגנת. ישנן אפשרויות פגיעה שונות: שברים, זעזוע, שינוי בעמדת השיניים (ראו: **חבלות שגורמות זעזוע**), ויציאה מוחלטת של השיניים מהפה (ראו: **שן חלב נתלשה**).

שברים בכותרות של שיני החלב

השן היא החומר הקשה ביותר בגוף אבל גם היא עלולה להישבר. כאשר כותרת של שן נשברת, נחשף החומר הקשה הפנימי של השן - הדנטין. נראה שאין צורך בריאותי לכסות את הדנטין החשוף. אפשר לעשות זאת אם ישנה דרישה

אסטטית. יחד עם זאת, קו השבר עלול להיות חד (ראו **תמונה מימין**) ולשרוט את הילד השפה או בלשון. ניתן להסיר את הפינות החדות בקלות וללא כאבים ולהחליק את שולי השבר (ראו **תמונה משמאל**).

שבר כותרת עם חשיפת מוך: בשברים עמוקים יותר בכותרת תתכן חשיפה של מוך השן (ראו **תמונה משמאל**). במקרה כזה אסור להשאיר את השן ללא טיפול. יש לבצע טיפול בו מסולק חלק קטן של המוך סמוך לנקודת החשיפה שלו ולשקם את כותרת השן בעזרת חומר שיחזור לבן.

שבר כותרת שורש: קו השבר עלול לרדת אל מתחת לגובה החניכיים ואז חלק השר אינו נופל כמו בשברים רגילים, אלא נשאר מחובר ואפשר להזיז אותו. ברוב המקרים

תהיה בשבר הזה גם חשיפה של העצב. לפעמים קו השבר יורד כל כך עמוק מתחת לגובה החניכיים שלא ניתן לשמור את השן בפה. במקרים בהם השבר אינו עמוק, ניתן להוציא את החלק הנייד, לבצע את הטיפול המתאים

למוך השן ולשקם את הכותרת. **שברים בשורש:** שברים בשורש נראים רק בתצלום רנטגן (ראו **תמונה**).

השן נראית כאילו נשברה ל-2 חלקים: החלק (הכותרתי) שכולל את הכותרת, והחלק שקרוב יותר לשן הקבועה. החלק הכותרתי עשוי להיות נייד מעט ורגיש למגע כמו בחבלות שגורמות לזעזוע או שינוי מיקום השן (ראו: **חבלות שגורמות זעזוע**).

ברוב המקרים לא יהיה צורך בשום טיפול ובסופו של דבר תבקע השן הקבועה ללא סיבוכים. יש מקרים בהם יש צורך בעקירה. במקרים אלה יש לעקור רק את החלק הכותרתי. ניסיון לעקור את החלק הקרוב לשן הקבועה עלול לפגוע בה ולגרום לה עיוות.

